



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Del 2: Inkluderande pedagogik i småbarnspedagogiken

Noora Heiskanen, universitetsforskare, Östra Finlands universitet



Lagen om småbarnspedagogik, mål 1/2

Enligt lagen om småbarnspedagogik är syftet med småbarnspedagogiken att

- 1) **hos varje barn främja** en helhetsmässig uppväxt, utveckling, hälsa och ett helhetsmässigt välbefinnande i enlighet med barnets ålder och utveckling;
- 2) **stödja barnets förutsättningar för lärande och främja livslångt lärande och uppfyllandet av utbildningsmässig jämlikhet i enlighet med inkluderande principer;**
- 3) ordna mångsidig pedagogisk verksamhet med utgångspunkt i barns lek, rörelse, konst och kulturtradition samt ge barnet möjligheter till **positiva upplevelser av lärande;**
- 4) säkerställa en **småbarnspedagogisk miljö** som är utvecklande, främjar lärande och är hälsosam och trygg;
- 5) trygga ett **verksamhetsätt som respekterar barnet** och så bestående förhållanden som möjligt för växelverkan mellan barnet och personalen inom småbarnspedagogiken;

Lagen om småbarnspedagogik, mål 2/2

- 6) erbjuda **alla barn likvärdiga möjligheter** till småbarnspedagogik, **främja** likabehandling och jämställdhet samt ge färdigheter att **förstå och respektera** den allmänna kulturtraditionen samt vars och ens språkliga, kulturella, religiösa och livsåskådningsmässiga bakgrund;
- 7) identifiera barnets individuella behov av stöd och, när det uppkommit behov av stöd, **ordna ett ändamålsenligt stöd** inom småbarnspedagogiken, vid behov i form av sektorsövergripande samarbete;
- 8) utveckla barnets förmåga till samverkan och växelverkan, främja barnets förmåga att delta i kamratgruppen samt vägleda barnet mot ett etiskt ansvarstagande och hållbart handlingsätt, **respekt för andra människor** och samhällsmedlemskap;
- 9) säkerställa barnets **möjligheter att få delta i och påverka** sådana angelägenheter som berör barnet självt;
- 10) **i samverkan** med barnet och dess föräldrar eller andra vårdnadshavare främja en harmonisk utveckling hos barnet och dess holistiska välbefinnande samt stödja barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare i fostringsarbetet.

Att stödja leken som ett inkluderande verksamhetssätt i Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022)

Personalen ska utgående från inkluderande principer trygga förutsättningarna för lek, handleda leken på ett lämpligt sätt och se till att alla barn har möjlighet att delta i gemensamma lekar utifrån sina förutsättningar och sin förmåga.

Alla barn

Alla situationer

Alla yrkesverksamma

Användning av bilder som ett inkluderande pedagogiskt arbetssätt i anslutning till olika nivåer av stöd för barnet

exemplet ur Heiskanen, Pyökkimies ja Syrjämäki (2022)

Användning av bilder är enligt Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022) en del av småbarnspedagogik av hög kvalitet.

Samtidigt kan användning av bilder fungera som en individuell stödform i anslutning till de olika nivåerna av stöd.

Då använder man samma bilder med alla barn i gruppen, men en del av barnen behöver bilderna mer än andra. För en del av barnen används bilderna förutom gemensamt även som en individuell stödform utgående från barnets plan för småbarnspedagogik.

Alla barn

Alla situationer

Alla yrkesverksamma

En dagordning i form av bilder är ett element som ökar strukturen och förtrogenheten i vardagen för alla barn i gruppen, vilket även stärker barnets delaktighet.

Bekanta bilder kan samtidigt även användas individuellt. Barnet kan till exempel ta en bild i handen från dagordningen och gå med den till nästa aktivitet: bilden påminner under övergången vad som kommer härnäst.

När stödets intensitet ökar används bilderna mer individuellt och systematiskt och användningen planeras eventuellt i samarbete med talterapeuten och specialläraren. Det här kan exempelvis innebära att bildbaserade, pedagogiska metoder används i flera av dagens situationer.

Användningen av bilder är som mest intensiv och individuell när barnets kommunikation och interaktion förverkligas med hjälp av bilder.



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Intressant utvecklingsresa med inkludering!

